

# ÜLEMINEK PUURIVABALE MUNATOOTMISELE EESTIS

Kristina Mering, Merit Valge



nähtamatud  
loomad





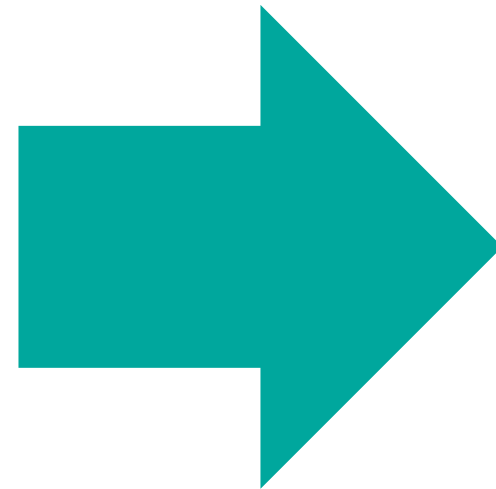


# Nähtamatud Loomad

- Farmiloomade heaolu
- 35 000 liiget uudiskirjalistis
- 25 000 jälgijat sotsiaalmeedias
- Aasta vabaühenduse tiitel president Kersti Kaljulaidilt
- Aasta keskkonnategu Keskkonnaministeeriumilt

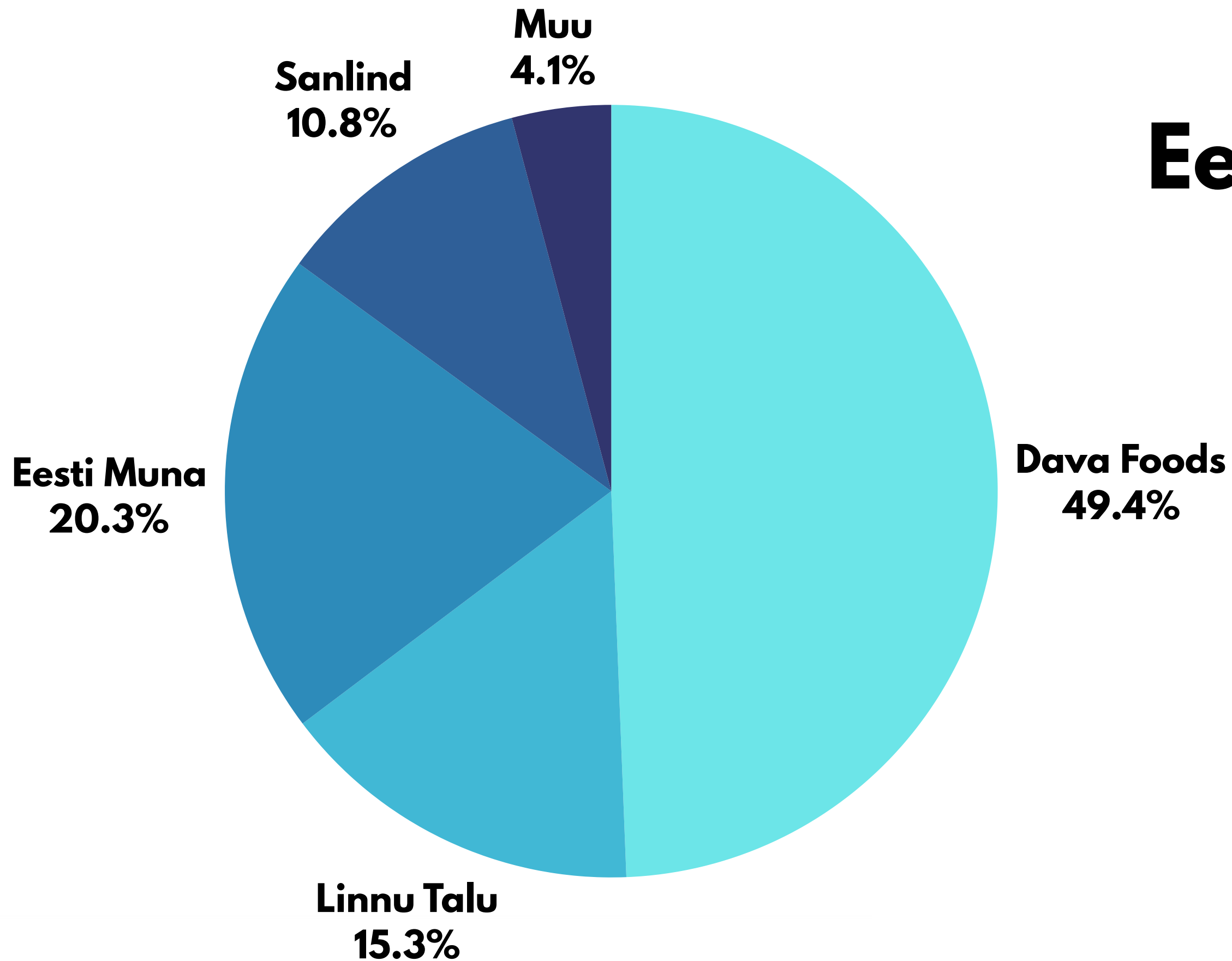


**Nähtamatute Loomade ettepanek:**  
**Keelustada kanade puurispidamine ja**  
**jätkata munatootmises vabapidamissüsteemidega**





# Eesti munatööstus



- Tootjad nõustuvad: konkurentsisis püsimiseks vajalik üleminek puurivabale munatootmisele





Balticovo vabapidamise kanala

# Munatootjate üleminek

- Kõik uurivad võimalusi puurivabaks tootmiseks
- Balticovo siseneb Eesti turule puurivabalt
- Linnu Talu – puurivaba aastaks 2027
- Sanlind – puurivaba lähiaastatel
- Dava Foods ja Eesti Muna pole üleminekuaega öelnud





# **AVALIK ARVAMUS TOETAB HEAOLU SUURENDAMIST MUNATOOTMISES**



# 21 421

**Eesti elanikku allkirjastas petitsiooni  
kanade puurispidamise keelu toetuseks**



**nähtamatud  
loomad**



# 78%

**Eesti elanikest toetab kanade  
puurispidamise keelustamist**

Norstat, 2023





# Eesti jaeketid: tegu on kõige kiirema tarbimiseelistuse muutusega





 nähtamatud loomad



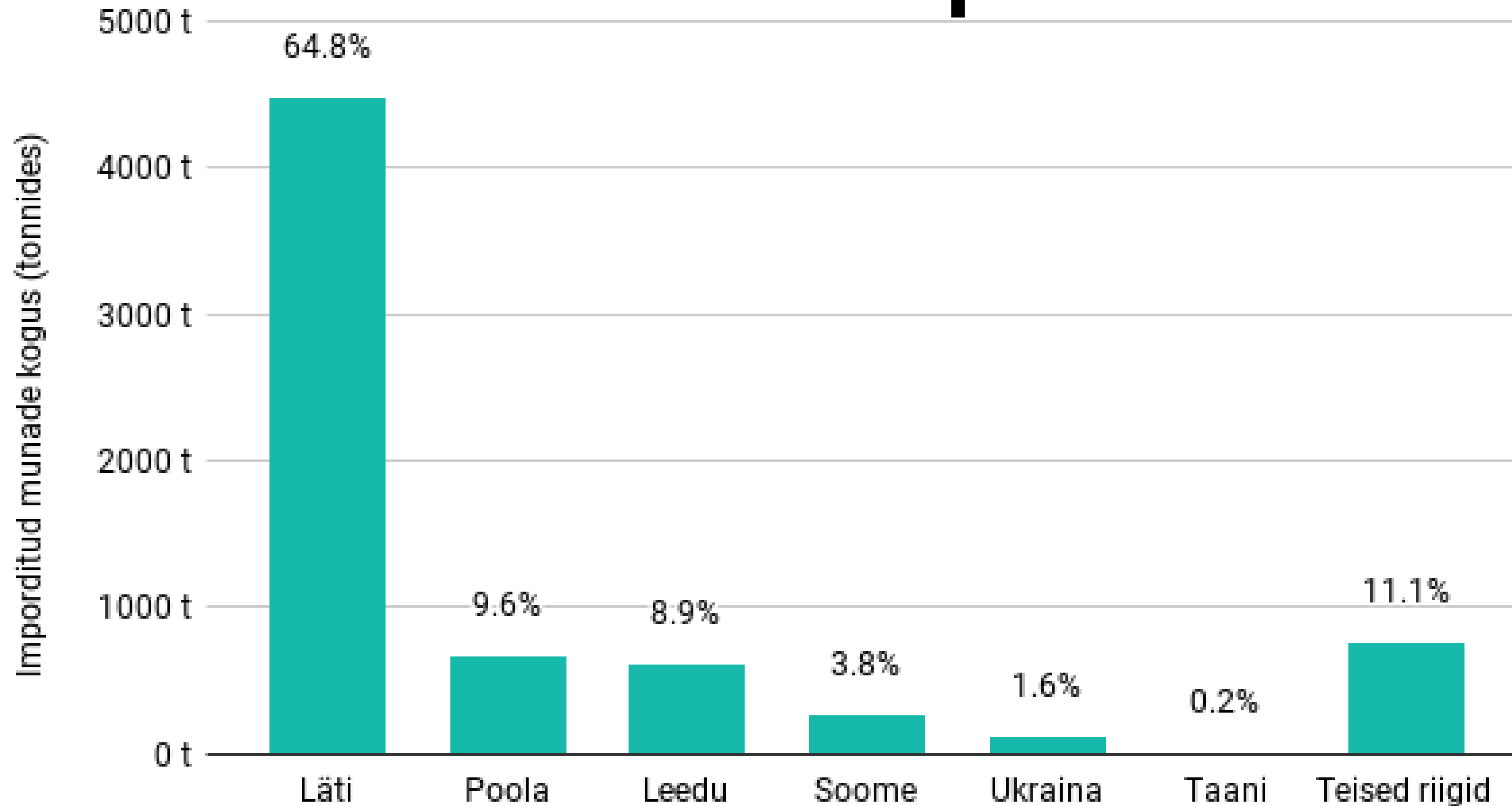


# Toidusektori ettevõtted

- Toidufirmad Eestis ja maailmas teatavad puurikanade munadest loobumisest
- Suured muutused Eesti jaesektoris 2025/2026 – Rimi, Prisma, Maxima, Lidl, Stockmann jpt enam puurikanade mune ei müü
- Aastaks 2025 loobub puurikanamunade kasutamisest veel 110 Eesti toidusektori ettevõtet

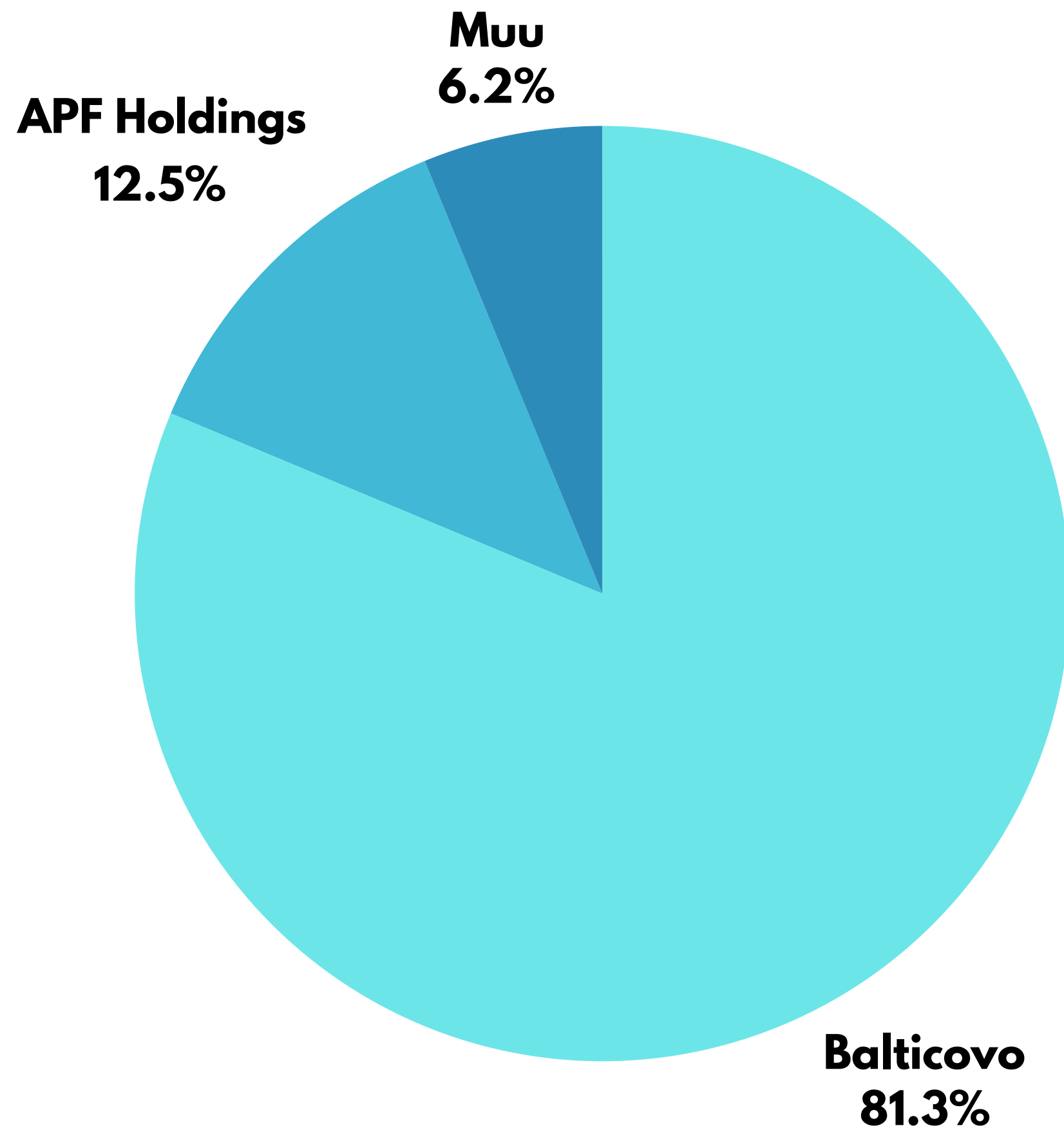


# Munade import





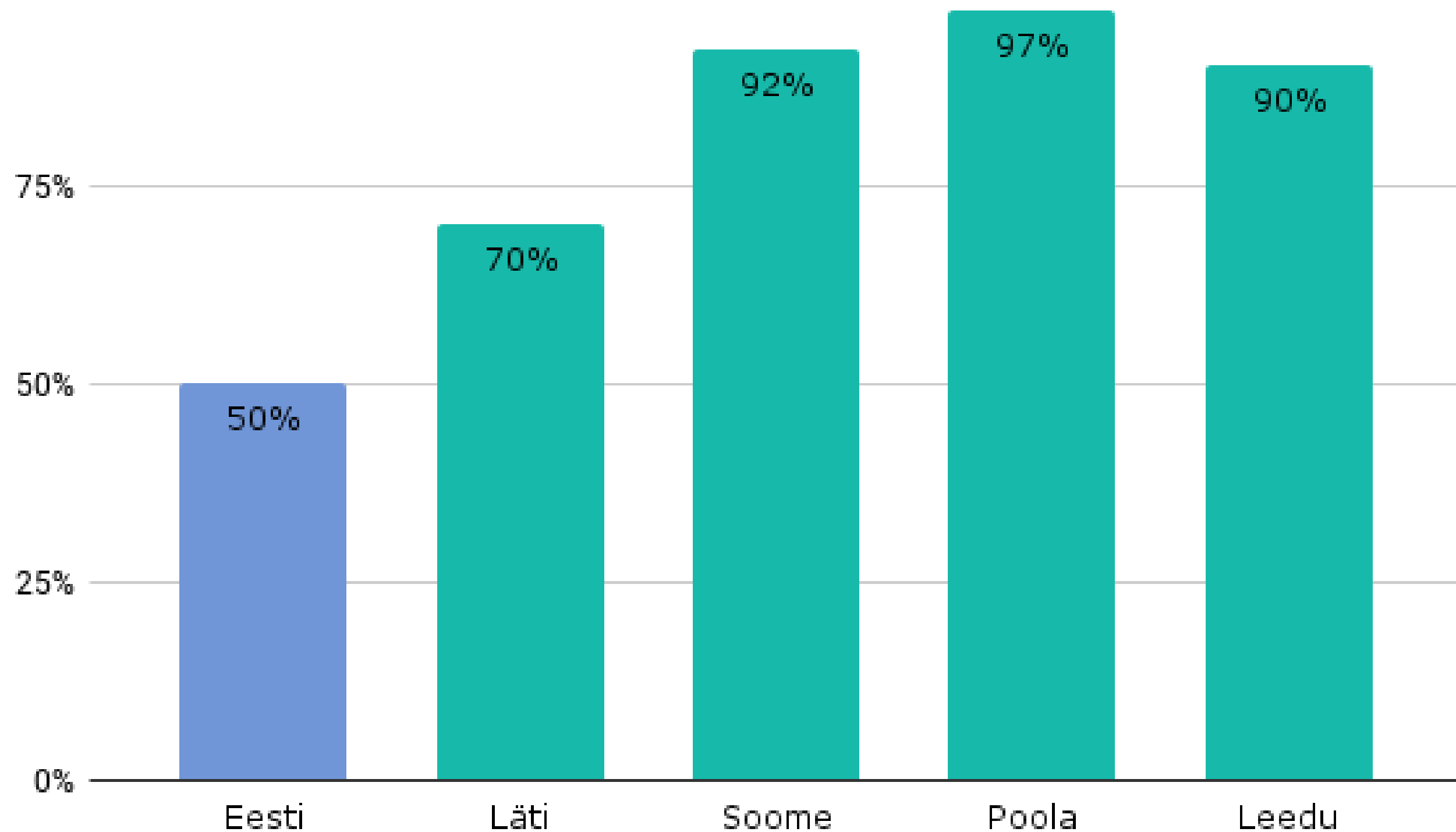
# Läti munatööstus



- Läti toodab läbi aastate 65% – 70% Eesti importmunadest
- Aastaks 2027 on Läti Balticovo juhtimisel puurivaba

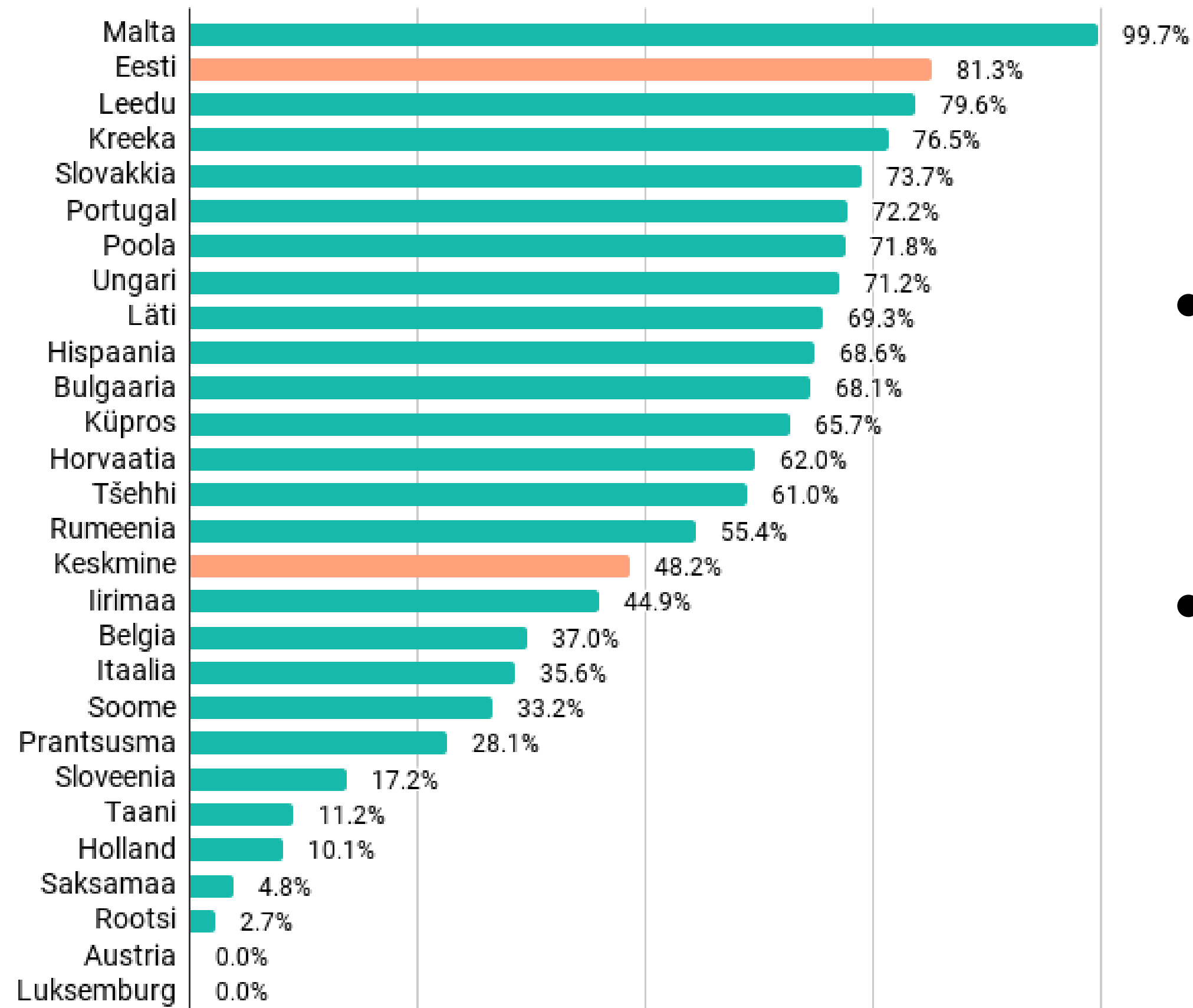


# Jaekettide turuosad, kes loobuvad puurikanade munade müügist 2025/2026





# Euroopa



- Euroopa suurimad munatootjad Saksamaa ja Prantsusmaa 2025/2026 puurivabad
- Tšehhi, Taani, Saksamaa, Austria, Šveits, Luksemburg – puurispidamine seadusega keelatud





# “Kanade heaolu tagamiseks tuleb puuridest loobuda”

Euroopa Toiduohutusameti raporti peamine soovitus, 2022, lk 1





Eesti Muna OÜ, 2023

# **Euroopa Toiduohutusamet: munakanade heaolu ei ole puurides võimalik tagada**

- Kana kohta ruumi ca A4 paberi suurune ala
- Vigastused, stress, kannibalism
- Õrresüsteemis, vabapidamisel ja mahepidamisel on kanade heaolu märkimisväärselt kõrgem





Linnu Talu õrrekanala



nähtamatud  
loomad





# Puurivabade munade suur defitsiit

- Rimi, Prisma, Maxima, Lidl, Kaupmees, suured hotelliketid ja hulgimüüjad otsivad juba aastaid kodumaiste puurivabade munadega varustajaid
- Defitsiit saavutab lähiaastatel uue tasandi





# Soovitatav üleminekuageg

- Konkurentsieelis tootjatel, kes pakuvad puurivabade kanade mune
- Eestil on vaja seadust, sest tekkinud turuanomaalia kukutab kohalikud tootjad lähiriikide konkurentsist välja
- Tartu Ülikooli RAKE soovitab üleminekuajaks 2027/2028





Dava Foods / Eggo munad, 2023

# Kokkuvõte

- Küsimus eelkõige kohaliku toidutootmise toetamine - ilma üleminekuta kukuvad meie tootjad konkurentsist välja
- Avalik huvi puuridest loobumise osas erakordselt kõrge
- Kõik osapooled võivad üleminekust





**AITÄH!**



**nähtamatud  
loomad**